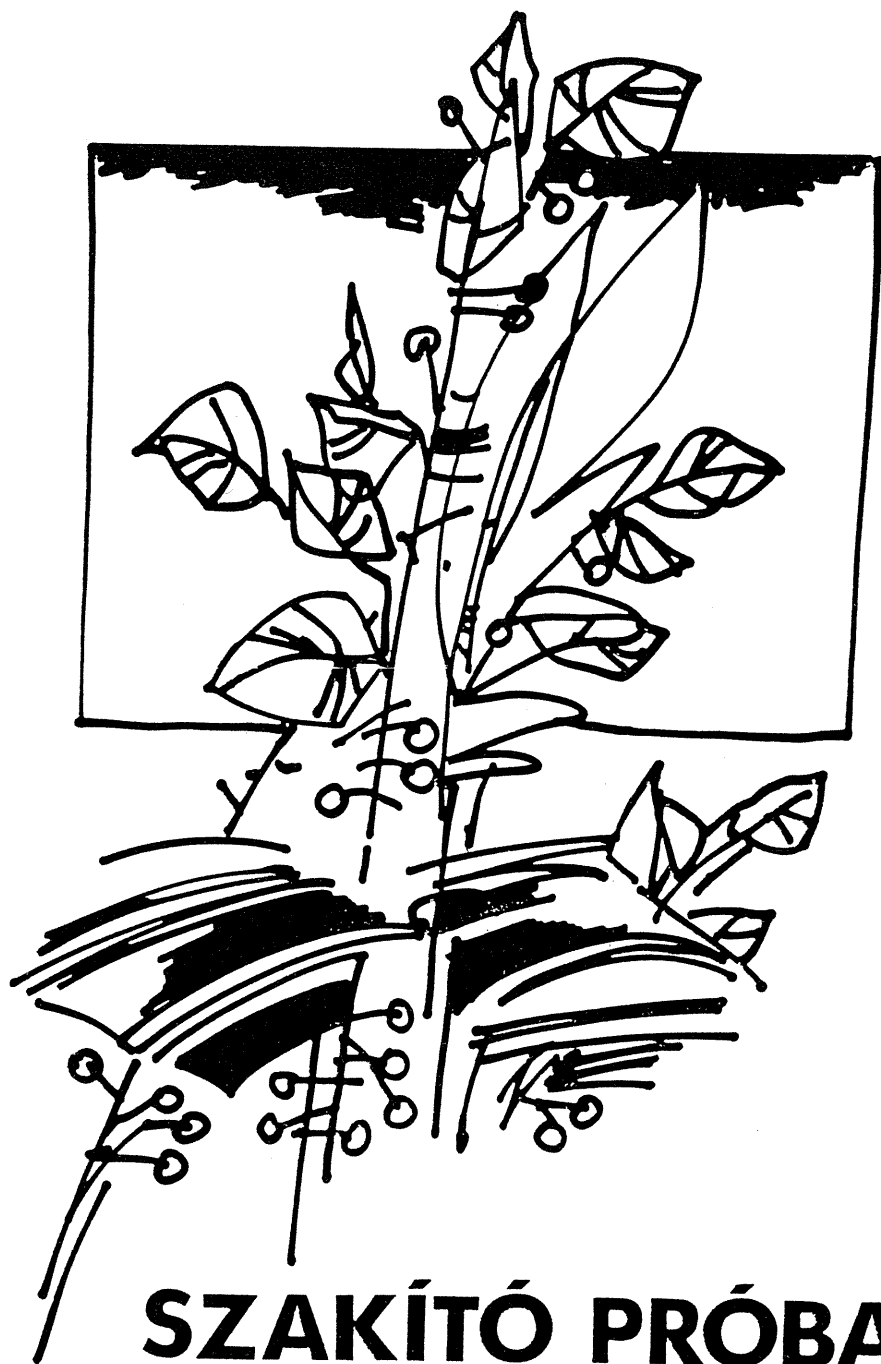

SZAKÍTÓ PRÓBA

Szakító próba antológia

Szerkesztette: Hidvári Imre

Lektorálta: Cseh Károly

**Kiadja: A SZAKÍTÓ PRÓBA ANTOLÓGIA
EGYESÜLETE**

**A borító tervét és a grafikákat MEZEY ISTVÁN
készítette**

**Köszönetet mondunk a Borsod-Abaúj-Zemplén
Megyei Közgyűlés Mecénás Alapjának, amely anyagi
hozzájárulásával lehetővé tette megjelenésünket.**

© Hidvári Imre

SZAKÍTÓ PRÓBA

ANTOLÓGIA

Kazincbarcika, 1993.

Bemutatkozunk:

Balla Éva

Csabai István

Hausel Beatrix

Hidvári Imre

Kaszáné Csikós Piroska

Kiss Béla

Komáromi Krisztina

Kresztyankó Zoltán

Mándli Zsuzsa

Marsi Attila

Szőke Lajos

Tóthné Kiss Viktória

SZÁRNY - ÉS LÉPÉSPRÓBÁK

Szakító próba címmel sorjázott össze a kazincbarcikai vers— és prózapályázatra érkezett írásokból egy karcsú antológia, melynek rendeltetése: mutathassák meg és fel önmagukat benne azon — jobbára észak—magyarországi alkotók, kiknek neve, egyet — kettőt kivéve, alig ismert még szűkebb régióink olvasói előtt. Első lépések ezek az írások a szellem területén s egyben szárnynyitogatások is. De „ a távolságok is a lábunk előtt kezdődnek ” — vallja évszázadok mélyéről visszafénylő szavaival a kínai bölcs, Konfucius. S miként szokás, ők is egyszerre és csapatban kelnek útra.

Mostanában, a kiüresedő igék idején megrokkann az igéző szavakba vetett hit — de továbbvirraszt, ha az alkotóknak sikerül „ hívó ” énjüket sorokba átmenteniük. S ha az írásba vetett hiten túl tartás is van a tollat ragadókban — már érzik, tudják: nem élnek fölöslegesen. Közben ott munkál bennük a goethei gondolat is, miszerint, ami egyszer formát kapott, az nem múlhat el végérvényesen. Egy — egy tündérkedő metafora, egy — egy „ méhek szárnyán köröző édes szótag ” mindig helyét keresi valamiképp az öröklétben, s csak az alkotón függ, hogy megtalálja - e?

Szárny- és lépéspróbák ezek az alkotások. Később derül ki, a lélek krónikásai közül kiknek adatik meg a repülés, és kiknek csak a járás lehetősége. Mindenesetre: mozgásukat kísérjük értő és óvó figyelemmel.

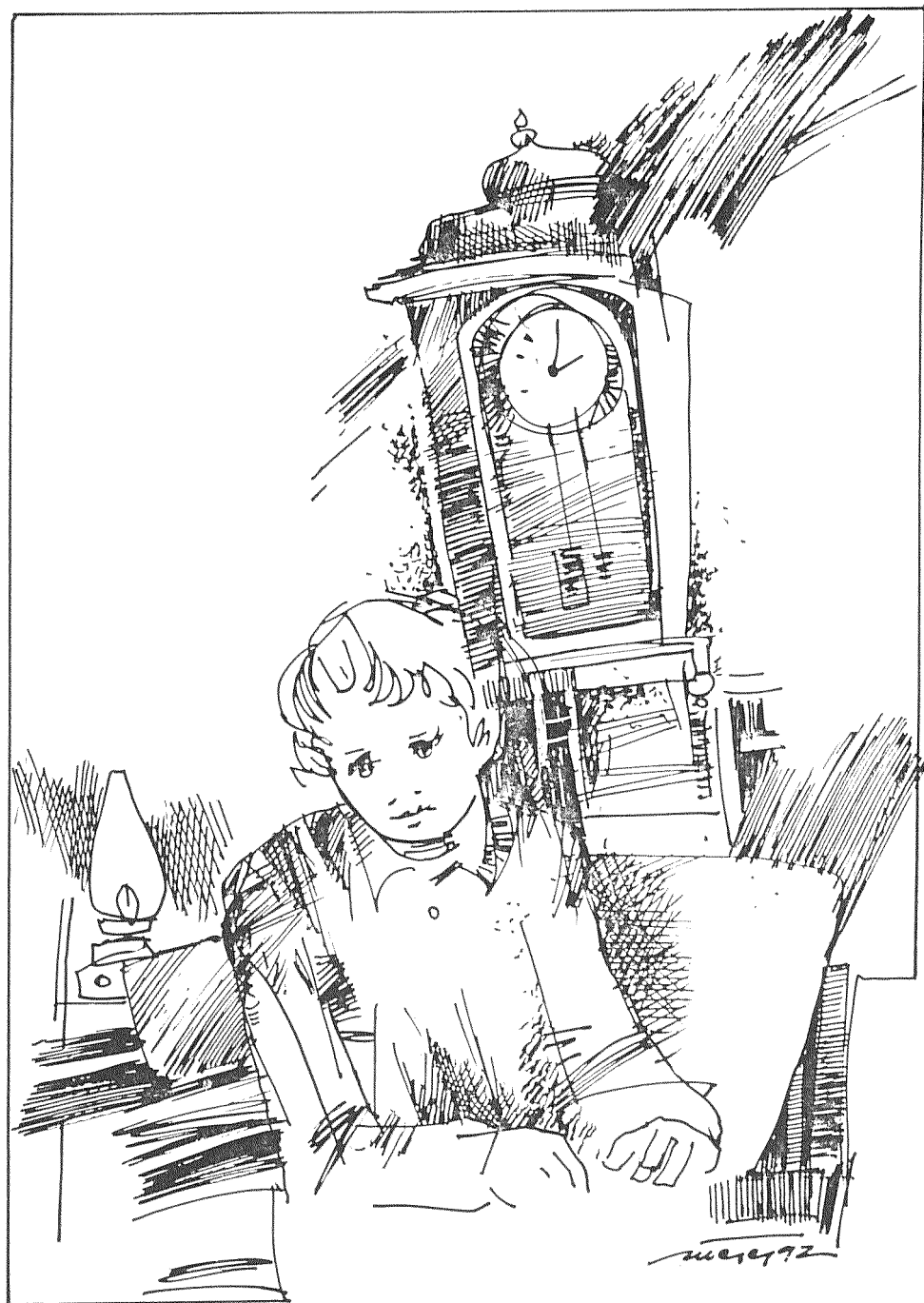
Minden más rajtuk és a körülményeken múlik.

Cseh Károly

Ha majd felnövök...

Arra gondolok, így a felnőttkor küszöbén,
mi lesz velem, s ki is vagyok Én?
Mert álmaim még valótlanok, buták,
s még ma sem tudhatom, hogyan tovább.

De remélem, eljön az idő, és felnövök,
s akkor majd tinéktek mindent köszönök.
Megköszönöm a világ örömeit, s mindazt,
ami bánatom küszöbén nyújtotta a vigaszt.

Menekülés a magány elől

Menekülök, de nem tudom, miért,
Menekülök, de nem tudom, mi elől,
Menekülök, a magány elől.

Menekülés, ez az életem,
Menekülés az emberek elől,
Menekülés önmagam elől.

Belenézek a tükörbe,
Csak egy fáradt, kopott arcot látok,
Egy fáradt, fehér arcot, amely
Igazi mosolyt még nem látott.

Gondolat

A gondolatok és azok visszhangja akkor is keringeni kezd kezd az agyak és érzések között, ha nem mindig fejeződik ki szavakban.

A téma fénye és bizarrsága mindig engem gyújt fel először s szikrája szellemi futótűzet okoz. Annyira tehetetlen és kiszolgáltatott vagyok, mikor kínlódasaim zárlatos árama átcsap érzékeny idegeimre is. Én nagyon büszke voltam mindig és félszeg. De most, amit érzek, erősebb mindennél, ami voltam eddig.

Minden elemzés, önmagammal való bírkozásaim ellenére valamennyi érzékszervemmel kívántam.

REDDITE!

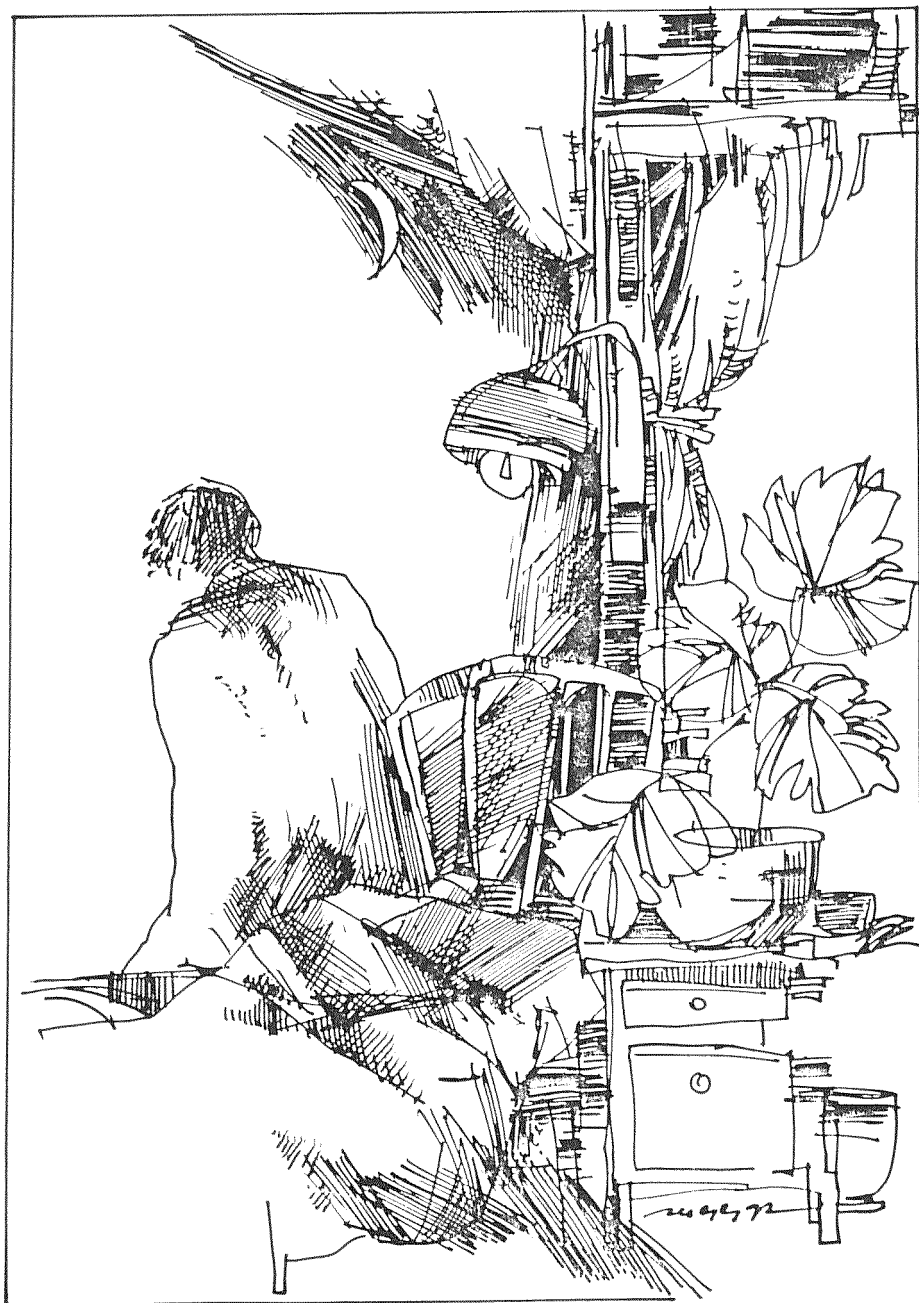
(Adjátok vissza)

**Adjátok vissza
a lányok hűségét,
az élet fényét,
a fiúk bátortalan mosolyát,
a szavak kemény igazát,
a holnapok értelmét,
a tettek értékét,
a hajnalok csendjét,
az ételek ízét,
virágok illatát,
a gyönyör pillanatát,
a madarak énekét,
a szavak értelmét!**

**Adjátok vissza
a beszéd gyönyörűségét!**

P.s.

**Egyenes gerinccel, emelt fővel,
tiszt szívvel kérlek, Uram:
Mindennapi anyanyelvünket
add meg nekünk most és mindörökké!**

Hogyha lennél

Kóbor szelek szárnyán

szívem szeretetét

röptetném Hozzád,

hogyha lennél.

Ha lennél egy társ,

s mint két öreg hárs

egymásnak zizegő szavakat suddognánk,

hogyha lennél.

Hogyha lennél, nem kísértene félelem—árnyék,

önmagammal szembenéznék,

a holnaptól már nem félnék, hogyha lennél.

De mit ér szavak görcsös rángatózása,

a testemet repítő felfelé zuhanás,

ha nem láthatlak életem legboldogabb napján:

— Találkozunk február harmincadikán!

VALLOMÁSOK

Te vagy a fény az életemben
A legnagyobb ajándék
Hajad zászlóként leng a szélben
Követlek mint az árnyék

Te vezetsz át az éjszakákon
Te vagy az örökzöld remény
Hozzád szól minden vallomásom
Minden szerelmes költemény

Örökre beléptél
Szemem sugarába
Szemem fénye lettél
Pillám alá zárva

Szívembe fészkelteél
Mint madár az ágra
Nem vagyok már szegény
Ágrólszakadt árva

Te vagy a „kék fény” az életemben
Nincs nálad szebb a képernyőn
Bújkálnod előlem értelmetlen
Követlek akár két rendőr

Te vagy a „kék fény” az éjszakában
Mozaikszemed ha rám kökénylik
Bilincsként ölelő két karomban
Előriznélek tizenöt évig

Mikor először láttalak
Szempillám alá zártalak
Holtomiglan holtodiglan
Őrizlek életfogytiglan

Felfedezés

**Pelyhedzik már a bajusza
Egész nap a könyvet bújja
Rálépett a kamaszútra
Kezében a Kámaszutra**

Modern lánykérő

**Mutasd meg a kromoszómád
Vizsgáld meg a génem
Alapos elemzés után
Légy csak a feleségem**

Címtelenül

Éjszaka volt
tündér osont
lombháját kibontva
hús vizekhez hajolt

Mezítelen
a lába lenn
úgy suhan dérsugáron
végig a roncsolt tájon

Szétnéz halkan felnevet
Dúdolni kezd egy éneket
Hangjából élet buggyan
A csendben lopózva lassan

Az ébredőkből gyöngy fakad
Ölelve az álmokat
Szűzillatú szellő pereg
átfonva a szíveket

Lágy csókot hint feléjük
Majd búcsut intve az éjnek
Eltűnik
Száz csillagot köszöntve
A szelidség leng fölötte

Negatív

**Húsz év elteltével először
moziba vittelek el
s az emlékek mozi-jában
két karom először ölel**

**furcsa filmet vetítettek
két szereplője volt csupán
egymás kezét fogták a gyerekek
egy városi iskola napfényes udvarán**

Tíz év

**Ahogy most nézlek hosszan
életem negatívjára vetítek
minden apró részletet
hogy tíz év elteltével
megismerjelek.**

Pillanatkép

**Vajúdó asszonyok
béna gyerekek
háborús vakok
üvöltő fegyverek
(1992)**

Igen

**Igen! Ez voltam egykor.
Magányos városi róka!
S most ki vagyok?
Egy, a milliók közül
ki az élet ritmusától
porig részegül.**

Kísértés

Kulcsra zártam a kintet, de nem mozdult kezem a kilincsről. A szobába féhéren özönlött a nap, s a függöny bonyolult virágmintáit a padlón fedezte fel: aranyféhéren, duzzadtan.

A távolság elválasztott: ez viszont előidézett valami olyan dühöt, ami egyszerű és tehetetlen is volt. Mert ott akartam állni a fénymaszatban, kiteve annak, hogy a jelenség közönyösnek tűnő formái belém hatoljanak. Széttolják határait. A gondolatra hallanom kellett lélegzetem gyorsuló izgalmát. Zavart e szorosan rámfeszülő nadrág, a lemeztelenített combomat akartam érezni.

Nem történt semmi, mégis... mintha az árnyalak felém lendült volna egy kicsit, vagy talán az én kezem mozdult el a kilincsről. A jelenet oly különösnek tetszett, mintha ez az árnyalak egy külső erő jelenlétéről biztosítana.

Aztán a kép kissé színehagyott lett, szabad kezemmel még utánanyúltam a távolodónak.

Ismét egyedül maradtam. Kezemben szorongatom a kint kulcsát: de mit érek vele?

hiány

széles, füzekkel szegett folyó túlpartján
már csak méhek szárnyán köröznék
édes szótagok. valami távoli vonzás.
a várost elhagyó úton tudakozódó idegenek.

lopott orgonák

gerendába vert szegen nagyapám
sapkája, az agyonhordott csíkok
helyébe orgonát, galagonyát lopok.
ezernyi fejfát faragok, megígértem.

neked. jeleket rajzolok a gyökerekre.
befelé sötétülő ajtócsattogásban négy
fal között, talán a szívünk összeér,
harangbongásba burkolózunk. köhögve

az ajtórésen bejön a szél, mint a pap
a füstölőt, lóbálja az orgonaillatot.
hátról csengettyűznek, ablakot kellene

vágni a falba, énekelni hangtalan
zsoltárokat. elindulni a keresztjétört
temetősoron: valami isten kísérne.

Ahol Philippe Otto Runge a Hajnalt festette

Árnyék kúszik a szék alá. Csöndes,
időtlen alak a szőnyeg gyapjas hátán.
Pattan, elindul az ajtó.
Előtte semmi, mögé szorult minden,
s azt mondják: tág a világ.

A fantom lény

A fantom lény
lelked és tested
közé korlátot téve
benned él;
most önnön
rabod lettél,
szabadságról
még ne beszélj!
Pantomim játék vagy
leheletnyi árny
— a falon —
kívülről mozgatható
szád áthatoló,
a testeden látható
érzés nem fogható;
terazon sütkérező
kérlelhetetlen néma szó!

VALAMI ÍZTELEN

**Mikor elfogytak a remények
homályossá váltak az erények
depresszió süvöltött a téren:
a káosz—nép még fel nem ébredt!
Kihalva kongtak a szív utcái
bezárulva rozsdásodtak a jóság kapui
csak egy testvértelen szájból
csorgott valami idegen
VALAMI ÍZTELEN!**

VALAMI MÁS

Megcsalatott ideák szavában
szabadon csillogó látomás,
benne hullámozó tévtanok csapdája
a bűnös sokszínűségtől vakító varázslat.
A zűrzavartól zsibbadó kezek,
a gyönyörtől fonnyadó testek,
a sóvárgástól fénytelen szemek
a menedékház ajtajához érkeztek, hol
tisztá szóban megkopik a vád,
elfoszlik, megsemmisül a varázs.

(Szürkületi fényben)

Szürkületi fényben
imbolygott kezem,
hasztalan néztelek
köd gomolygott felém.
Elmentünk egymás mellett
hangtalan úgy, hogy nem fájt,
csak mikor a köd eloszlott
akkor láttuk meg ismét egymást;
a szürkületi fényben fehéren,
reszkető kézzel meneteltünk
előre... a ködbe... ismételten...

(HA MÁSÉRT NEM)

Hajlott hátam
beléd nyomódik
látom szádon a
súlyos szitkokat,
miket csontjaimra
felhordasz.
Süket lettem,
béna lelkű,
ha másért nem,
hát ezért tűrj meg
s adj léleknyi meleget
dermedt éjjelen!

Megfordulni

már nem tudok
ez az utam
hol
hózmáncos fogak a házak
a ködbe harapnak
mert mindennek megvan a maga rendje
hó a kövek alatt
és kő a hó alatt
csigák házában csak a szél zokog
nem lehet bezárni
torz álmaim mindig megtaláltnak
nem rejthetem el
 a fényt a fénybe
 az árnyakat az árnyak közé
fel kell mutatni: ilyen vagyok
habozó füvek növése
zúgó tüzek lobogása
zuzmaraszakállas
furcsa álmaimmal.

Új napok hajnalán

Ez a visszája a fénynek,
az abszolút fekete test,
a Napot rejtő végtelen üreg.
Ebből a kútból húzom izzadva
sápadó arcomra a meleget.
Két csupasz kézzel adagolva
hordom erre a hideg fénykörre,
hol nincs helye a szerelemnek,
csak ez a magábfordult ma kísért,
csak ez a csakazértis elhozott jövő.
Szaggatva beosztó adagokra
asztalomon párolog - körbe kínálom.

1991: ÉDEN

Leszerelve

Az ember, bűnbeesése előtt még nem tudta, milyen a teste. Nem tudott agyáról, szívéről, nem ismerte csontjait sem. Nem méltányolta a folyóvizet, mely kertjét öntözte. Unta a fát, a tekintetre kedvest és az eledelre jót. Az arany termében is unatkozott.

A változatlan jólét nem gyönyörködtet. Itt a tiltott fa a legszebb.

A kert minden fájáról mindig ehetek... Ma ezt, holnap azt. Ez a húsleves fája, az a pörkölté, ez meg a sült galambé.

Legalább ez utóbbi repülne...

Napról napra ez a monoton robot. Ez az egyhangú lét. Vásott fogaknak való habzsolás. Állandó kuporgatás az áldott hetedik napra: ez az istené, ez az államé... Alma nélkül a tudása kevés volt, még egy rézfánfűtyülőre sem tellett.

Az édenben nem volt rezet termelő fa. Ezt csak később találták fel a politikus elmék. Honnan ismerte volna a nótát: „Sej a mi gumipityangunkat fényes szellők fújják”.

Az ember akkor is, most is olyan volt, amilyen. Mikor kérték, beleegyezett a műtétbe.

„ És mondá az Úr Isten: Nem jó az embernek egyedül (csillag és fény és bölcsesség ott fenn az időtlenségben és itt) lent; szerzek neki segítőtársat, hozzá illőt. ”

Az orvosi hibát eredményként álcázta Éva szépsége. Önhittsége, tévedhetetlenségének hite viszont megteremtette a géppisztolyt, a gránátokat és a bombákat. Mert az ember az aranykorban is az orcája verítékével ölt és izzadt, hogy sokasodjon.

Közben Éva regényén könnyezünk.

Álomvilág

Élünk hétköznapi csodáink között. Csoda, hogy áll a házunk. A beton, a vas velünk együtt mozog, nyikorog. Porban, napfényben.

Járt utunkat el nem hagyjuk. A léptünk látszik, az út kopott, a lépcsők lejtőkké váltak. Megszokottan, otthonosan. Dühünk göröngyeit szelíd gúlába rakjuk. Porral, por nélkül így lesz az alomból halom.

Itt ez a domb. Itt állok. Egy palota kapuja előtt. Ha jókor születtem volna, be is léphetnék. Ez a fordított parabola temeti el a lehetőségeinket. Kunhalomba, a síkok alá.

Játékból hómezőkre lépünk, csilingelve a szánkók helyett. Hófehér paripák kedvét irigyelve. Vágyunk felfelé szárnyal, feledve, hogy csak lassan lebegve, az ágy és a föld között repülve — álmodhatunk.

Rotáció

A palota káprázatos. Nyitott ajtaja is titkokkal teli. A jólét és az optimizmus nyüzsög itt, halomba gyűjtve a megalkuvás virágait. Hangzatosan, képmutatóan, mint mindig. Fényesre koptatott köpönyeggel, kívül, belül.

Alatta szegényes odulakások. Betonból készültek, drága áron zárt ajtajuk mögött a világ mégis ismerős. Senki se számít rá, hogy túléli, ha összeomlanak. Akik építettek, nem költöznének ide be.

A palotában lakik a mindig feltámadó élet és halál ura, itt az udvartartása is. Miniszterei, helytartói, külföldi tanácsadói — mind, mind egy vagy két ciklusig.

A bezárt ajtók mögött viszont szűk a mozgás tere. A születéstől csak a halálig érnek. Selyemzsinórra fűzött gyöngyszemek ezek az évek. Ha volna, ki selyemzsinórt küldhetne.

A címzett ismeretlen. Most éppen minden forog.

A lasszó

A palota magas, káprázatos és titokzatos, de van. Él és mindig nő. Ott, az odulakások felett. Ott a csúcson, ahová a kincsek vándorolnak.

Ott lakik mindenki, aki számít. A lámák lámájának a lelke, a tudás tudója, sofőrjével, szakácsával, inasával,

orvosával és végül, de nem utolsó sorban engedelmes szolgáláival.

Ott énekelnek a költők arról, hogy ez a világok lehető legjobbika, ez a Kánaán. Ott hiszik azt, hogy ez a rend. Ott döntik el, ki jó, ki részeges, ki az elmebeteg...

A mézesbödönöket is selyemzsinórral kötötték le. Igazgyöngy van a sörükben is. Esznek és isznak, tudván tudva, jó helyre születtek újra.

Valóban jó ez a hely. Megyünk jó kedvvel, csak a hurok, csak az ne fékezze le haladásunk. Tudnunk kell a dolgokat jó végén megfogni.

Mai emlék

Ez egyszerűen hihetetlen. A jól megszokott négy dimenzióhoz egy ötödik kapcsolódott, egy ötödik, mely szinte egyedül jellemző. Nem téveszthető így össze egy fa egy másik fával, a virág egy virággal, a fű a fűvel. Érvényes ez a bogarakra, a vadakra, a szelid állatokra és az emberekre is. Bár az embereknel ez sokkal bonyolultabb.

Térben és időben még sok a változó: érzelmek, gondolkodás, érték, hasznosság, szuggesztió — csupa meghatározhatatlan fogalom. Így látva mégis mérhetők, vagy

legalább becsülhetők. Mert ő él. Mert ő érzékel. Mert ő néha gondolkodik. Ő hiszi, ő érzi. Tehát egyetlenegy.

Pótolhatatlan. Kimegy hát a vécére, kihányja a tegnapi borát. Helyet kell biztosítani a mának. Helyet a holnapnak. Nap nap után, lépten—nyomon így áldozzuk fel a ma oltárán a holnapot, a holnapután is mává alacsonyítva. Ez a tapasztaltság, ez a rutin dimenziója. Ez a lendület, de nem merünk kilépni az ajtón túlra.

Itt a nyugalom, az ismerembiztonság, a ma. Ott más ízű, más tapintású az igazság. Ott, a meghatározhatatlan fogalmak oszloperdőiben, a grafikonok kattogó időkezekeiben. A múltat idéző tisztelgő dobbantásban. A szegénység mára is beváltható ígéretében. A megalkuvásban.

Legjobban a megalkuvás emésztő tüzetől félek, a „vak vezet világtalant”—tól. Ezért ültetek gyümölcsfákat. Holnapi akaratot ebbe a gyümölcserjesztő melegbe, ebbe a tetszelgő megelégedettségbe. A ma és a holnap szakadéka felé. A megfoghatatlan hídra. Ahol majd találkozunk.

Az ötödik dimenzióban. A holnapi akaratban. Ahol nem téveszthető össze egy fa a másikkal, virág a virággal, fű a fűvel. Ahol utódaink urnánkat íratlan hagyják, hisz egy szót sem érdemel, ami természetes.

MAGÁNTÖRTÉNELEM — VIDÉKEN (1992)

Mottó: „Az a lényeg, hogy nincs lényeg.

De ez: lényeges.”

(Idézet magamtól.)

Eger

Ott szép az asszony.

Völgye mítikus. Mint a borospince utolsó küszöbe.

Harciasan indultunk felfelé...

Már kiszorítottak a gazdagabbak.

Ebben az árnyékvilágban jobb lesz jobbnak lenni.

**Engedjünk hát a csábító lépcsőknek: irány a könnyebb
út, lefelé.**

Ott derült ki, zárva a pince és minket senki se vár.

Kovász

Beállni soha nem mertem?vagy talán nem is akartam.

A félelem viszont ma is félelem.

Hétköznapi atombombák gombáit keresve is félek. Itt ezen az ösvényen is sok a rönk, sok a gödörbuktató.

— Ha szorít a cipőnk, hogyan vigyázzunk a tyúkszemünkre?

Néznek.

Ne sántítsak!

Tudom, most menni kell.

Félelem nélkül gúvad a szemünk.

Szegénység

Arannyal írva is lehetne egy ház homlokzatán.

Ha építettem volna.

Ha megvehettem volna.

Ha...

Így ma már nem marad más, mint a kalickába zárt titok.

Titkos rekeszek után kutatok.

forró

**ez a mini
ez az alig fügefalevél
árnyéktalan
adakozó
virágszirom
méhecske bolondító
illatoktól terhes
alkalom
mint egy hétköznapi
mint a ma is
csak időd nincs
hogyan nézzél
fáradt kezed
is máshova nyúl
izzadón
hűs sör után.**

Védelem

Elhagytam házamat
takarékbba tett jövőmmel
egy papír egy vers kísért
ásító szalmazizegéssel
hát elengedem
repül a késmosoly
a fájdalom nevetése
ébresztő óraszemekkel fújnak a gyárban
mindennapi szorgalomra
hétköznapi örületre
és nem véd a házam
nincs váramban megszokás
a fákról lecsurgó fényben megázva
köhögök a hideg huzatban
és várom a reggelt
a reggelit az ebédet a vacsorát
cigaretta parázsában sütve a holnapot
a kocsmák szagában párolni
hogyan visszatérhessek a házba
óvni
mi még lehetnék

Csorba szikrák

Lesem —
Lélegzetvisszafojtva
Tűzkövemből
Sorba kipattanó
Csorba szikráim!
Fénybelobbantani
Az estet,
Elkomorult hittel,
... kereshet
Még társat,
A Semmibe röppenő
Szentjánosbogár

KÉSSEL METSZETT LÍRA

„Mevágtam magam” .
S előbuggyant halkan —
A vérszínű vers.

... s én csak néztem;
Hogyan folyik,
Hogyan írja magát —
Önálló hatalmát,
Ahogy kanyarog benne a rím,
S minden kín nélkül
Hogyan alvad meg
Testemen;

Ez a testemből fakadt,
vörös
láva—csík.

EXPEDÍCIÓK I.

Minden készen áll az úthoz!

Csomagom

hatalmas álom —

a hátamon,

ami agyonnyom,

még mielőtt elindulok...

EXPEDÍCIÓK II.

Azt hittem:

most fölfedezem
az eldugottnak vélt
fehér foltokat —

Ám kiderült;

Közöttük is jártam —

S a falak mögötti
azonosságban
azt a mocskosat —

Fotelnyi dagonyámban
átkutattam már.

(1992)

GYŰJTEMÉNY

Az Időn túl — túl az időn:

Alázat

Szerelme.

Leszerelve a hitről

Vissza

az Időn túl.

Lemondva,

Sarokba rakva

Ábrándjait.

Már semmit sem javít —

Fáradt.

Csak régen áradt

Dagadó hullámokat sodorva.

Mára.

Viszont a porba.

Pókháló — szőnyegre

Borulva

Bámul

A csillagos sötétbe.

Az időn túl —

**...S gyógyillatú
Zenébe fül a
Képzelet
Ahol a csöndben
Áldásra vár: Ő —**

**Az Időn túl.
Túl az időn...
(1992)**

Minta

Vegytisztán nem lehet.

A szennyezést —
Szennyezőinket
Magunkban hordjuk;
Mint LÉTÖVEZET.
Lélekből és vízből
Összegyúrva
Ejtünk le porból,
— Az időben — porba
Gondolatot, szót, —
S a tüzet,
A Világűr vákuumában
Hagyjuk

Hamvadni el...

KARAKÍROZNI FEKETÉN

„Véghez kell vinned önmagad megsemmisítését,
s ehhez meg kell erőltetned akaratodat.”

(Orwell: 1984)

Kábult fáradtság incselkedik az életkedvvel. Kiszáradt izzadságcseppek, tunya ólom—maszkon. Néhány, papírra gemkapcsolott vágy, fakó — kék betűkbe rögzítve, nehogy elszabaduljanak.

A hiány, valahogy úgy cserepesedik ki mindenütt, mint az agyagos földfelszín, ha az eső hetek óta várat magára... azzal az egyetlen különbséggel, hogy az idő, itt nem mérhető.

Régen, — legalább az undor meg volt. A létezés undora, a hiábavalóság és a csüggedés felett. Mostanra viszont, ez is megkérgesült, és beszáradt.

A várakozás, már egyre rövidebb szakaszokra éled újjá, és tűnik olybá, talán életképes marad. Ezek, azonban csak pillanatokká lettek már. Minden esetleges, és mozduló rügyfakadásban ott van a — természetlenség.

Szűrös bogáncsot nevelnek most a gyümölcsfák. A szüret, pedig elkeseredett harc a lehető legkevesebb sérülésért. Míg a táplálkozás, — a nyelőcső embertelen kínzása, hogy megbírkozzék a tüskék garmadával: ... igen, — mert élek!

Istenem! Mit mondtam: — bocsáss meg nekem, hogy káromkodom... de amíg élünk, míg fájdalmaink

vannak, — ki kell mondanunk: „ÉLÜNK!” — Nem döglöttünk még bele. Vonszoljuk magunk,... sőt: harcolunk is tán, kínlódni tovább.

Tudom, Te bánod, hogy így van, — hogy nem szeretek, mert nem szerethetek. Hogy nem segít senki sem, és rimánkodásom nem hallják. Hogy a jövőmet nem látom, a bogáncsot termő fákon, és kertembe sem hívhatok senkit, mert kikacgna érte.

Ne csodálkozz hát, ha magamról megfeledkezve elkiáltom magam: ÉLEK! Hidd el, szégyenlem magam. Mert tudom: nem kellene... hiszen mi az a lét...?

Hidd el — ezerszer megtettem volna már az ellenkezőjét, de gyöngé vagyok ahhoz is, hogy magammal elbánjak. Nem tudok a kedvedre tenni, mert a test — ez az utálatos, folyton követel: levegőt, szerelmet, bogáncsot. A csömör, ez a kábult és fáradt — az egyetlen nyugalmam... viszont: a tetre erőtlen...

Az utóbbi időben azonban, mintha mind kevésbé követelőzne konok porhüvelyem. S az idő múltával, mintha mind reménytelenebb lenne: — valaki egyszer meghallgat.

Szoríts nekem, és meglátod: egy szép napon, képtelen leszek rá, hogy föltápáskodjam, és vágyaim; a lapokra csatolva, — maguktól fonnyadnak el! Akkor csömöröm meglásd: erőre kap, és lelkemet végre a térbe lehelem!

A neved legyen áldott! — Ó én Istenem!

Látod? Ezt is leírtam...

(1992)

Várákozás

A lámpa fénye
fehérre sápadt,
asztalomon az
édes bor
ecetté savanyodott,
arcomon
ráncot vetett
a fénylő mosoly;
bőröm gyöngyháza
idejét múlt
plakátként kifakult —
A várákozás öröme:
hímporát vesztett
pillangó,
vergődve repdesett
mielőtt végleg
a földre hullt.

Várlak...

Várlak,
az okker—szin délután
feledte már a hajnal
ezüst csendjét;
álmosodó madarak
hangjával halkan
hívlak —

Várlak,
zajos, nehéz órák
mögöttem,
szemhéjam nehezül:
fáradok;
ha itt lennél velem,
csöndben hajtánám válladra
fejem —

Várlak,
a sárga liliom már
leélte életét,
utolsó illatát
felém dobja,
elhervad hirtelen —

Várlak,
hosszú árnyak hátán
száguld, üget az Idő,
felém int, érzem,
gyorsan múlok el,
mint reggeli pára a
heves napon,

de addig még...

Címe nincs — névtelen dal...

**Terítsd rám
szemed fényéből font
puha takaród,
Leheleted langyos
melegével keltsd
életre bábbá dermedt
lelkemet —
Vezesd ujjaimat
lágymogatóra,
Tenyered tanítása
örök tudás —
Vigyél át a túlsó partra,
kézenfogva mentsük át
a szerelmet, mint
úszó falevél a
vízbe hullott
pillangót...**

Rejtett kamerával

Amikor önbizalmunk
átlép a megengedett
tűrőhatáron,
gyűrött arcunkat
szépnek látjuk
a foltos tükörben,
megfakult hajunkat
újra fürtökbe
rázzuk,
szemünk tört fénye
felizzik, mint a
hűlő salak,
keserű nyálunk
mézzé édesül,
hangunk zenéje
fortévé ércesül,
az elégedettség
habja túlcsordul
csorba poharunkon,
saját versünkből

**idézünk
meghatódva —
majd szétpukkan
minden, mint
tövisbe rohanó,
elszabadult
léggömb.**

Szívfogyatkozás után

(Sz. L-nak)

A remény morzsái
mind elfogytak,
a mosolyok opálos
gyöngysorát
dohos fiókmélyek
őrzik;
Bűneim apró
lidércfényei
hűvösen világítanak,
lopott örömeit
a félelem
ecetes szaga
járja át;
Borostyánba dermedt
szívem mozdulatlan,
noha sokszor
száztíz dobban,
Ablakom résnyire
tárom a világra,
tompá neszei
távolodók,

Lépteim kicsi
nyomát nem
követi senki,
az ébredés
megtisztult hajnalán
reszkető hópelyhek
betemetik.

Variáció két tételben

Ha egyszer majd elhagysz,
a porba fulladt levelek
száraz zizzenéssel, szégyenlősen
ereszkednek kemény kavics—sárba.
Arcomra karcos ág csapódik,
ütése éles, mégis jólesik.
Tétova kézzel apróvá tépek
néhány vadvirágot,
a szálló szirmok betemetik
az életem.

Ha egy józan hajnalon elhagylak,
szürkébe hajlik ablakodban
virágaidnak türkiz—fénye.
Álmodban előtted minden ajtó
furcsa nyikorgással becsukódik.
Szemed gesztenye—izzása
hamuvá csendesül — és
csókom nélkül kihűl,
megöregszik a szád.

Despedida

(Búcsúzás)

Szánalomból font
szomorú koszorút
ne tégy a fejemre —
ha lelkem
vacogva fázik
nincs szükségem
a nyáj—melegre -
Keserű italom
csak nekem
töltetett —
Szakadt nyűtt
kabátom még
eltakarja
megfáradt
testemet —
Álmomban rohanó
patak fehér tajtéka
leszek
szétszóródom
a
zuhanás
percében —

szemérmetlen

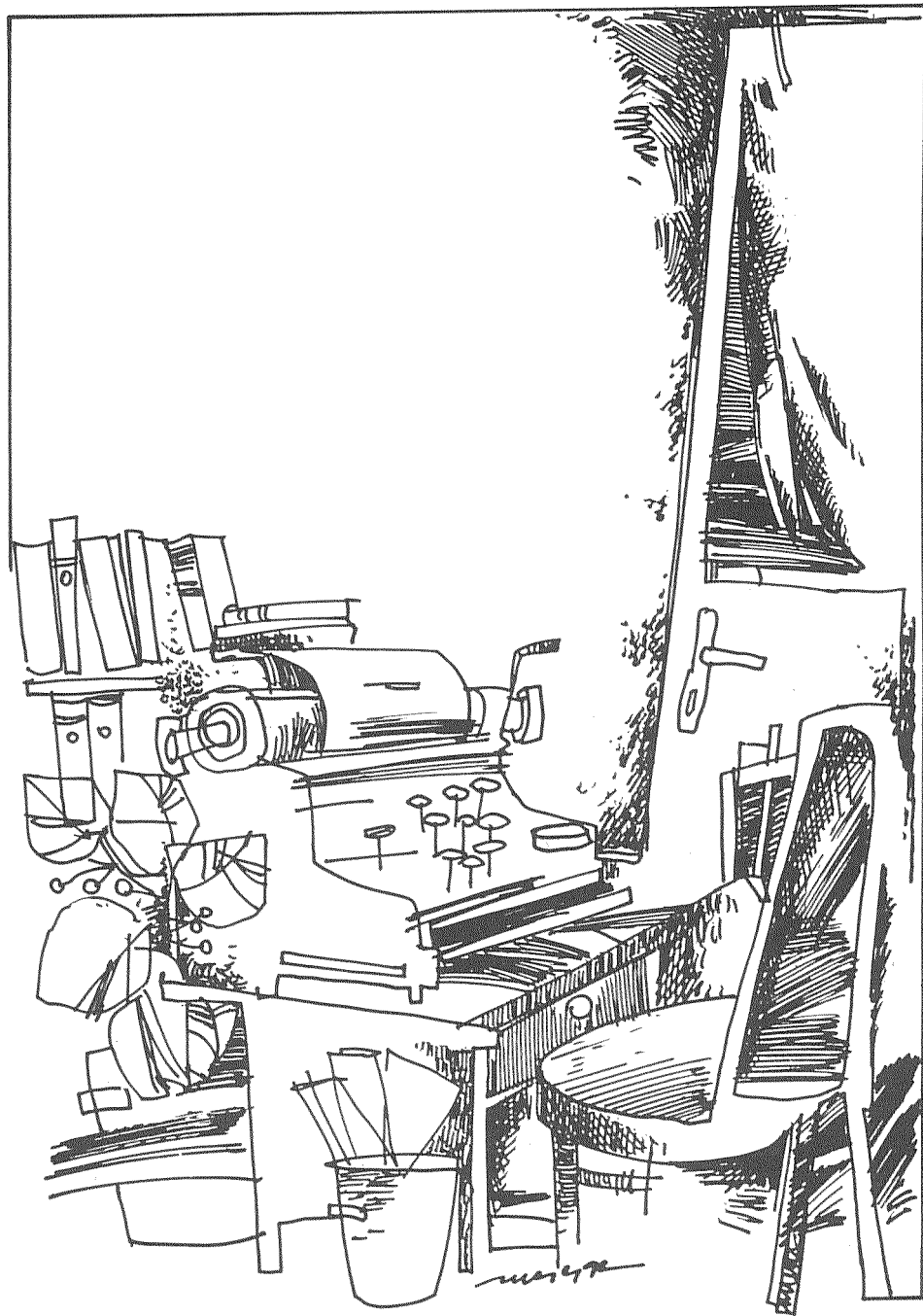
**minden kimondott
szóval egyre
meztelenebb leszek**

Helyzetjelentés

Egész nap esett (tudom
kezdődhetne derűsebben e vers
de nincs rá semmi okom)
Se arcod, se csillag
csak utolsót rugdaló vacogás
mint kiben dolgozik még
szótt — szálas idegek milliárdja...
Elmerülök az éjszakában
félelmeim és titkaimat
a hallgatás kagylója bezárja

csendélet

**asztalomon
papírhalmaz — avar
nem kopogtat
írógépem
harkály—kopácsa...
most zavarosabb
bennem a csend
mint tavaly**

Hátam gerince II.

**Elfeküdni csöndben
mint folyam fölötti híd
érezni mint kelnek át
rajtad egymás lábnyomán
libasorban az évek
s érezni milyen mély
zuhanása a messzeségnek
ha minden kötél szakad**

mindig van folytatás

halálod reverendáját
rongyolgatva jársz, kelsz
szomorúság—polgártárs
homlokod ráncainak
kovácsoltvas zászlótartóiban
gondok rúdjaian
lengedeznek mindennapjaid
és a csontig lerágott küszködés
szemetje veszélyes hulladékként
gyúlik életed köré —
mindig van folytatás
fáradtságod viskójának cserepeire
esténként rázuhan az éj
a szorongással átlőttszárnyú
ősmadár, álmaidban hadgyakorlatoznak
lelkesen nyugtalanságod
sorkatonái, a szemeket megsebző
kaszaélű képmutatás hamis
fényeit csillagoknak nézed
s a léptek határozottságát
nem bizonyítja semmi odakint
a hízó, puha avaron —

mindig van folytatás
életben tartanak emlékeid
a szempillák széf jébe bezárt
szemek ékköveit őrizgeted
és fölmagasztalod egekig az asszonyt
az asszonyt, ki szült már neked
egynehány hazafias kötelességet
és azt mondod, azt mondják:
ölni könnyebb mint szülni
hát elrohansz, menekülsz szaharásan
forró szeretőkhöz megbékélni
indulsz reggelente, mint lelkes
néprajzkutató, újabb hagyományokat
föllelni a cigarettafüstöt
bűzölő sarki kiskocsmába
föllelni az embert
ki gyilokként rakja torkára
az alkohol fényesre
kipolírozott bilincseit ... —
mindig van folytatás
van még egy pár talpig átizzadt
kapcád, mit koszolsz, egyre
büdösebbé, mert hírlik; holnap
emelkedik már a lábszag ára is
és ráhajtasz kicsit, mert mintha
féreg a fába, szorul részleteid
kamatjának negyvenhatos lába

igyekszel megszabott útajdon
bár eddig hiába jöttél, mentél
jöttment lettél, sohasem tudtál
hízelegve pártossá válni
amikor hibákat hibára halmoz
az ember, a világ
mi oly zavaros körülötted
amilyen méreggel megcseppentett
pohárban a víz, hinnél még
hinnél egy kicsit, az akarat
vékony ágacskáit kapaszkodod
sár—tenger, tengernyi csönd szívedben
csüngsz az idő
hosszú szalmaszálain, mintha
pukkanni készülő buborék
duruzsolsz, ahogyan templomok
puha csöndjében magasztos
szomorú zsoltár
pedig ilyen kemény önmagad
még sohasem voltál
karok, korok, korlátok emelnek
köréd gátat, már nem te vagy
az ifjú, ki álmai csikóin
a végtelenben vágat
csak ülsz, és vársz, régen
megtorpantott a káosz kiömlő
összevisszasága, sóhajtozol

**fény kéne még, valódi
nem alkonyattal lefröcskölt
módi szemfényvesztés
ígéreték szívedre landolt ufói
nem lehetnek küldöttei
a boldog mennyeknek...
— neked itt kell emberré lenned
vagy maradnod**

Parttalan

Két messzi part között
egyre nehezebb
behatárolni helyzeted
Csak hányódsz, hited
Atlantisza mélyen
a felszín alatt, valahol...
Írányt mutató
csillagjaid fénye halvány,
elkoptatták a jövő
cinkes hamiskártyásai,
napjaid felségvizein
nincsenek éles kontúrok,
fölötted átcsapnak idő—hullámok
s állandóan távolodsz
valahonnan valamerre...

A fogantatás szatírája

**Megnyugtathatom asszonyom,
bensőjében nem fogan
tisztességét elsöprő
világégés,
mert a felszínre törő magma
elakad (egy minőségi
japán kotonon)**

az árulás szatírája

**árulás ez a mozdulat,
nem a tiéd,
ölelésed visszaadom,
s megkérlek
hogy más kalapját
máskor ne felejtse
a fogason**

az ajtóból kivettem

**a kulcsot,
másikat a lábtörlőm alatt
találod meg kedvesem
... nem baj ha zajjal
jössz: a halál jár csak
csöndesen**

TARTALOMJEGYZÉK

HAUSEL BEATRIX:

Ha majd felnövök..... 6

KASZÁNÉ CSIKÓS PIROSKA:

Menekülés a magány elől..... 8

CSABAI ISTVÁN:

Gondolat..... 9

REDDITE!..... 10

Hogyha lennél..... 12

KISS BÉLA:

VALLOMÁSOK..... 13

Felfedezés..... 15

Modern lánykérő..... 16

KOMÁROMI KRISZTINA:

Címtelenül..... 17

KRESZTYANKÓ ZOLTÁN:

Negatív..... 20

Tíz év..... 21

Pillanatkép..... 22

Igen..... 23

MÁNDLI ZSUZSA:

Kísértés..... 24

hiány..... 25

lopott orgonák..... 26

Ahol Philippe Otto Runge a Hajnalt festette..... 28

BALLA ÉVA:	
A fantom lény.....	29
VALAMI ÍZTELEN.....	30
VALAMI MÁS.....	31
(Szürkületi fényben).....	32
(HA MÁSÉRT NEM).....	34
HIDVÁRI IMRE:	
Megfordulni.....	35
Új napok hajnalán.....	36
1991: ÉDEN.....	37
MAGÁNTÖRTÉNELEM - VIDÉKEN (1992).....	42
forró.....	46
Védelem.....	47
MARSI ATILA:	
Csorba szikrák.....	48
KÉSSSEL METSZETT LÍRA.....	49
EXPEDÍCIÓK I.....	50
EXPEDÍCIÓK II.....	51
GYŰJTEMÉNY.....	52
Minta.....	54
KARAKÍROZNI FEKETÉN.....	55
TÓTHNÉ KISS VIKTÓRIA:	
Várakozás.....	57
Várlak.....	58
Címe nincs - névtelen dal.....	61
Rejtett kamerával.....	62
Szívfogatkozás után.....	64
Variáció két tételben.....	66
Despedida.....	67

SZŐKE LAJOS:

szemérmetlen.....	68
Helyzetjelentés.....	69
csendélet.....	70
Hátam gerince II.....	72
mindig van folytatás.....	73
Parttalan.....	77
A fogantatás szatírája.....	78
az árulás szatírája.....	79
az ajtóból kivettem.....	80
TARTALOMJEGYZÉK.....	81

Szerkesztette: Hldvári Imre

Lektorálta: **Cseh Károly**

Kiadja: a *SZAKÍTÓ PRÓBA ANTOLÓGIA EGYESÜLETE*

Tipográfia , műszaki szerkesztés (szedés és tördelés) és felelős kiadó:
Hldvári Imre

Korrektor: Kovácsné Hódy Éva és Szécsi Ottó

ISBN 963 04 2857 1

A borító tervét és a grafikákat **MEZEY ISTVÁN**
készítette

**Köszönetet mondunk a
Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei
Közgyűlés Mecénás Alapjának, amely
anyagi hozzájárulásával lehetővé tette
megjelenésünket.**

Készült az **INDIGÓ BT** ormosbányai
nyomdájában : **Kazincbarcika, Fő tér 10.**

© Hldvári Imre

Ára: 100 Ft.

(*Kereskedelmi forgalomba nem kerül*)

Szakító próba címmel sorjázott össze a kazincbarcikai vers — és prózapályázatra érkezett írásokból egy karcsú antológia, melynek rendeltetése: mutathassák meg és fel önmagukat benne azon — jobbára észak — magyarországi alkotók, kiknek neve, egyet — kettőt kivéve, alig ismert még szűkebb régióink olvasói előtt. Első lépések ezek az írások a szellem területén s egyben szárnynyitogatók is. De „a távolságok is a lábunk előtt kezdődnek” — vallja évszázadok mélyéről visszafénylő szavaival a kínai bölcs, Konfucius. S miként szokás, ők is egyszerre és csapatban kelnek útra.

(**Cseh Károly**)